

Ohlajanje svetovnega gospodarstva spreminja pravila igre

Poslabšanje razmer v svetovnem gospodarstvu napoveduje zahtevnejše čase za slovenske izvoznike. Pesimizem odraža tudi napoved OECD, ki državam svetuje povečanje javnih investicij.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

OECD napoveduje le še 3 odstotno svetovno gospodarsko rast.

Razmere na ključnih slovenskih izvoznih trgih se ohlajajo.

OECD je precej poslabšal gospodarsko napoved za evroobmočje, ter znižal oceno gospodarske rasti za 0,4 odstotne točke. Aktualna mnenja industrialcev niso veliko boljša, kar kaže indeks nabavnih menedžerjev (PMI). Vrednost kompozitnega indeksa PMI za evroobmočje se je februarja znižala na 52,7 točke, potem ko je bila januarja pri 53,6 točke. To je najnižja vrednost v zadnjih trinajstih mesecih. Proizvodni PMI (indeks nabavnih menedžerjev za evroobmočje), ki nakazuje zgolj zdravje industrije, se je februarja znižal na 51,9 točke, potem ko je bil januarja še pri 53,4 točke. Evropsko konjunkturo tako zdaj podpira domači trg, predvsem gospodinjstva in delno zasebne investicije. Na to vpliva višji razpoložljiv dohodek gospodinjstev zaradi nižjih cen energentov, poceni posojila ter visoki dobički podjetij, ki omogočajo investicije z lastnim denarnim tokom.

Tudi v ZDA gre industriji najslabše v zadnjih treh letih, zato se pričakuje, da bo ameriška centralna banka vsaj začasno počakala z dvigi centralne obrestne mere. To je razlog za oslabitev razmerja med dolarjem in evrom (padec dolarja) v zadnjih mesecih.

Slabši pogoji za slovenske izvoznike

Proizvodni PMI za Slovenijo je februarja močno upadel pod vrednost 50, in sicer na 42,9 točke, kar nakazuje na slabše pogoje za naše izvoznike. Pričakovanja za posamezne mesece močno nihajo, kar odraža majhnost slovenskih podjetij in njihovo strukturo v verigi dodane vrednosti. Omenjeno nihanje kljub temu kaže na ohlajanje razmer na ključnih izvoznih trgih, kot so Nemčija, Italija in Avstrija. Rast naj bi tako bila pozitivna, vendar nižja kot v 2015.

Znižali napoved gospodarske rasti

Zadnji aktualni podatki o gibanju svetovnega in evropskega gospodarstva niso spodbudni. Nižje cene energentov in drugih surovin niso toliko pospešile gospodarske rasti držav uvoznic le-teh, za kolikor so se znižali gospodarski obrati v pomembnih državah v razvoju: na Kitajskem, v Rusiji in Braziliji. Tako ne preseneča, da je februarjska ocena kluba razvitih (OECD) relativno pesimistična in napoveduje le še 3-odstotno svetovno gospodarsko rast. Še v januarju sta Svetovni denarni sklad (IMF) in Evropska komisija napovedala za desetino višjo rast.

Nedavni padci delniških tečajev in velika nihanja na valutnih in surovinskih trgih povečujejo ranljivost finančnega sektorja. Cena nafte je februarja celo upadla pod 30 USD na sodček in se v začetku marca gibala zopet okoli 40 USD. Največ so izgubile cene delnic evropskih bank in surovinskih podjetij.

Foto: Depositphotos

Marec prinesel rahlo izboljšanje

Vsaj trenutno so si trgi nekoliko opomogli. Glavni borzni indeksi so zrastle za desetino v primerjavi z najnižjimi februarскими vrednostmi, nekatere cene surovin so se odbile od dna. Njihova cena namreč ne odraža zgolj tekoče realne ponudbe in povpraševanja po njih, temveč tudi pričakovanja o njihovem prihodnjem gibanju. Vsako napovedano zaprtje rudnika ali odlog izgradnje naftnega nahajališča ima takojšen vpliv na ceno. Prav zaradi tega je napovedovanje cen surovin precej nevhvaležen posel, saj ga spremljajo neracionalne državne odločitve, kot so povečanje podpore podjetjem z izgubo, ipd.

Zmanjkuje manevrskega prostora

OECD je v februarškem poročilu jasno predlagala, naj razvite države v izogib gospodarski stagnaciji povečajo javne investicije, tudi za ceno nekoliko višjega javno-finančnega primanjkljaja. Vendar je manevrskega prostora tokrat manj, sploh v primeru, če priporočilo spodleti.

Državni dolg se je od leta 2008 do 2015 v ZDA dvignil s 64 odstotkov na 104 odstotke BDP-ja, v evroobmočju s 66 odstotkov na 93 odstotkov in na

Japonskem s 176 odstotkov na 237 odstotkov. Prav veliko manevrskega prostora za večanje primanjkljaja ni, razen seveda, če se centralne banke zavestno ne odločijo za dodatne nakupe državnih obveznic ter s tem tekoče izdatke za obresti držav in ostalih kreditojemalcev držijo nizko, na račun nizkih donosov varčevalcev.

Investicije so v Sloveniji nižje za 40 odstotkov od ravni pred začetkom krize, njihova nizka vrednost pa odraža znižanje javnih investicij ter manjše financiranje iz evropskih sredstev zaradi izteka stare perspektive.

Dobri rezultati slovenske industrije

Industrijska proizvodnja je bila v letu 2015 višja za 4,5 odstotka, prihodek od prodaje za 4,1 odstotka, zaloge pa za 3,3 odstotka. Znotraj industrije so najvišjo proizvodnjo beležile predelovalne dejavnosti s 5,4 odstotka, sledita pa še oskrba z električno energijo z 2,5-odstotno rastjo ter rudarstvo z 2,4-odstotno rastjo proizvodnje. Predelovalne dejavnosti se približujejo stagnaciji, ki vodi v negotovost glede rasti novih naročil in izvoza. [gg](#)

**Za 40 %
nižje investicije
v Sloveniji kot
pred začetkom
krize.**

Analitika
GZS

PARK POSTOJNSKA NEPOZABNO JAMA DOŽIVETJE

WORLD
FAMOUS
ATTRACTION

Postojnska jama
T: 05 7000 100
www.postojnska-jama.eu

Spoznajte zmajeve mladičke

Pravljica narave

Neosvojljiv grad v skali